

**Protokół**  
**kontroli kompleksowej przeprowadzonej**  
**w Urzędzie Miasta i Gminy w Morawicy**

**I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli**

Urząd Miasta i Gminy Morawica NIP: 6571839093, REGON: 000550686, ul. Spacerowa 7 26-026 Morawica, tel: 41 311 46 91. Burmistrzem Miasta i Gminy Morawica jest Pan Marian Buras.

**II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli**

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie: Michał Siwierski – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych, Anna Korcipa – inspektor wojewódzki Oddziału ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych (kierująca zespołem kontrolerów).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pisemnych, imiennych upoważnień do kontroli numer odpowiednio 8222017, 823/2017 z dnia 3 października 2017 r.

**III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych**

Kontrolę przeprowadzono w dniu 5 października 2017 roku. Czynności kontrolne zakończono w dniu 19 października 2017 r., po przekazaniu przez jednostkę kontrolowaną uzupełniającej dokumentacji dot. kontroli. Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Miasta i Gminy* pod pozycją nr 6/2017.

**IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:**

Przedmiotem kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz.1390) tj.:

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2016 roku do dnia kontroli.

*Wojtyła* *JK*

*MB* *JK*

**V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:**

**1) Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

Rada Gminy Morawica w dniu 8 maja 2014 r. na mocy Uchwały Nr XLI/394/14 przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 [zał. nr 1].

Nazwa Programu czyni zadość wymogowi wskazanemu w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U z 2015r., poza. 1390). Odpowiedzialność za wykonanie w/w Uchwały, zgodnie z treścią §2 powierzono Wójtowi Gminy Morawica.

Stanowiący załącznik Nr 1 do Uchwały Program zawiera informacje na temat liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty za lata od 2010 do I kw. 2014r., wskazuje definicję i typy przemocy, zasoby instytucjonalne Gminy służące tworzeniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wymienia również realizatorów i źródła finansowania Programu.

Nadrzędnym celem Programu jest: *przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, oraz zmniejszenie rozmiaru przemocy.*

Wśród celów szczegółowych wskazano:

*a. Zmianę postaw społeczności lokalnej wobec przemocy w rodzinie poprzez stałą edukację*

W ramach realizacji w/w celu zaplanowano: edukację społeczności lokalnej poprzez kampanię edukacyjną w prasie lokalnej/ artykuły na temat zjawiska przemocy w rodzinach; upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych promujących właściwe relacje w rodzinach, mobilizujące społeczność lokalną do podejmowania działań zmierzających do powstrzymania przemocy w rodzinie; współorganizowanie pikników rodzinnych, festynów rodzinnych, zawodów sportowych służących wzmocnieniu więzi w rodzinach;

*b. Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie*

W zakresie związanym z wdrażaniem w/w celu przewidziano prowadzenie interwencji kryzysowej w rodzinach poprzez wykorzystanie procedury Niebieskich Kart; prowadzenie ścisłej współpracy z policją, szkołami, instytucjami pozarządowymi oraz instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie; organizowanie i prowadzenie świetlic środowiskowych, wiejskich i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych;

*c. Usprawnienie systemu interwencji i wsparcia rodziny*

W powyższym obszarze zaplanowano podnoszenie kwalifikacji osób odpowiedzialnych w gminie za rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie, kontynuację prac Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzenie monitoringu rodzin ze środowisk szczególnie zagrożonych przemocą w rodzinach; opracowanie informatora o placówkach pomocowych w gminie Morawica, a także w województwie.

*d. Prowadzenie poradnictwa dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie możliwości dostępności pomocy dla osób domowej przemocy*

Osiągnięciu w/w celu służyć będzie: zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego poprzez wprowadzenie dyżurów psychologa; udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, również w powiadomieniu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach; zapewnienie schronienia dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc; tworzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy; objęcie rodzin w kryzysie pomocą psychoterapeutyczną; prowadzenie konsultacji dla rodzin, rodziców i opiekunów dzieci, polegających na utrwalaniu właściwych postaw rodzicielskich wzmacniających więzi w rodzinie.

Zgodnie z zapisem w pkt V Programu *ocena wartości programu, jego skuteczności i efektów* będzie prowadzona przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. *Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*.

Dokument wskazuje realizatorów Programu, jednak bez powierzenia odpowiedzialności konkretnym instytucjom i służbom za poszczególne działania. Program nie zawiera również harmonogramu działań, terminów realizacji poszczególnych przedsięwzięć wynikających z dokumentu, ani też sposobów, metod i częstotliwości jego monitorowania, co w opinii zespołu inspektorów skutecznie uniemożliwia ocenę skuteczności realizowanych działań.

Z udostępnionej dokumentacji oraz przesłanego w dniu 19 października 2017 roku sprawozdania z realizacji Gminnego Programu [zał. nr 2] wynika, że Gmina w okresie objętym oceną nie zabezpieczała środków finansowych w rozdziale 85205 *Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie*.

W ramach upowszechniania informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, możliwości uzyskania wsparcia w środowisku lokalnym, kompetencji służb i instytucji w obszarze zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w roku 2014 Zespół Interdyscyplinarny opracował broszurę STOP PRZEMOCY W RODZINIE zawierającą najważniejsze informacje z punktu widzenia osób wymagających pomocy. Broszurę powielono w liczbie 1000 egzemplarzy i dystrybuowano na terenie Gminy. Do dnia kontroli materiał ten upowszechniali przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego.

*dompa* *Si* *AP*

*Amu*

Ponadto, broszura ta jest wręczana pokrzywdzonym osobom w trakcie spotkań organizowanych z grupami roboczymi. Na tablicach informacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Urzędu Miasta i Gminy zamieszczono plakaty dot. problematyki przemocy w rodzinie. Artykuły dot. zjawiska przemocy w rodzinie zamieszczano również w lokalnej prasie.

W okresie kontroli organizowano również spotkania ze społecznością lokalną celem zwrócenia uwagi na problem przemocy w rodzinie w najbliższym otoczeniu. W trakcie spotkań informowano uczestników o możliwościach poszukiwania wsparcia i pomocy na terenie Gminy.

Ponadto organizowano pikniki rodzinne, festyny, zawody sportowe, w trakcie których poruszano kwestię kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich, bez użycia przemocy. Działania te skierowane były do ogółu mieszkańców, w szczególności rodzin z dziećmi i ukierunkowane były na wzmocnienie więzi rodzinnych.

W ramach podnoszenia świadomości w zakresie związanym z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy uruchomiono zakładkę dot. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego. Widnieją tam informacje na temat celów, zadań i obowiązków Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również informacje na temat funkcjonujących w obrębie Gminy grup wsparcia i punktów poradnictwa specjalistycznego.

W 2017 roku Miasto i Gmina Morawica przystąpiło do Projektu realizowanego we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, polegającym na uruchomieniu lokalnego Punktu Konsultacyjnego. Jednostka w br. uzyskała wpis do Rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa Wojewody Świętokrzyskiego pod nr 10/2017. Zakres działalności Punktu Konsultacyjnego przedstawiono w ad. 2 protokołu.

Przedstawione dokumenty i informacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego potwierdzają, że Program był realizowany w okresie objętym oceną, a wdrażane przedsięwzięcia korelowały z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

W opinii zespołu kontrolerów brak wskaźników i mierników realizacji poszczególnych celów, harmonogramu Programu, narzędzi i częstotliwości jego monitorowania, przy dodatkowym braku aktualnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy, może w przyszłości utrudnić realizatorom ocenę jego skuteczności.

kompe  
Ju  
[Signature]

[Signature]

**2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.**

Miasto i Gmina Morawica dysponuje Punktem Konsultacyjnym udzielającym wsparcia rodzinom i osobom uwikłanym w przemoc domową, jak również osobom i rodzinom wykazującym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Punkt funkcjonuje we współpracy z PCPR w Kielcach i usytuowany jest przy ul. Kieleckiej 38, w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. W Punkcie świadczone jest poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne oraz mediacyjne. Poradnictwo prawne świadczone jest w II- gie czwartki miesiąca w godz. 9.00-11.00, poradnictwo psychologiczne świadczone jest w I- wsze czwartki miesiąca w godz. 15.00-17.00.

Pomoc pedagogiczną można uzyskać w godz. 15.00-17.00, natomiast mediacje dostępne są w godz. 15.00-17.00. Obie formy wsparcia świadczone są w II- gie czwartki miesiąca. Punkt funkcjonuje w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy.

Informacje na temat uruchomienia Punktu Konsultacyjnego zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy:

([http://www.morawica.pl/asp/pl\\_start.asp?typ=13&sub=0&subsub=0&menu=1&artykul=838&akcja=artykul](http://www.morawica.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=0&subsub=0&menu=1&artykul=838&akcja=artykul))

Z przesłanego w dniu 19 października 2017r. sprawozdania wynika, że Miasto i Gmina Morawica dysponuje informacjami na temat rodzin zagrożonych przemocą – do dnia kontroli zidentyfikowano 32 rodziny zagrożone przemocą z uwagi na wykazywane trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodziny te objęto asystenturą. Podejmowane w w/w rodzinach działania ukierunkowane są na kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich i wzmacnianie więzi w rodzinie i stanowią integralny element programów wsparcia rodziny realizowanych przez asystentów. W ramach wykonywanych zadań asystenci motywowali rodziców do korzystania z dodatkowego wsparcia specjalistów zatrudnionych w PK. Na skorzystanie ze świadczonego tam poradnictwa specjalistycznego zdecydowało się sześć rodzin [zał. nr 3].

Powyższe stanowi realizację zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

**3) Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia**

Do dnia kontroli Gmina nie posiadała ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Z uzyskanych w toku kontroli dokumentów wynika, że Gmina zarówno w 2016 jak i 2017 roku zapewniała miejsca w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie z uwagi wystąpienie okoliczności uzasadniających umieszczanie mieszkańców Gminy w tego typu placówkach.

Łopię Jca [signature]

[signature]

W 2016 roku zapewniono miejsce dwóm osobom (matce i niepełnosprawnemu dziecku). Osoby te uzyskały schronienie w Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach (procedura wszczęta na podstawie NK A syg. KPM-5029/16 z 18.09.2016r.).

W roku 2017 schronienie w tej samej placówce zapewniono kobiecie z dwojgiem małoletnich dzieci (procedura wszczęta na podstawie NK A syg. KPM-Ew-679/17 z 31.01.2017r.). Koszty pobytu osób w CIK zostały pokryte ze środków budżetowych Gminy. Przy umieszczaniu osób w ośrodku wsparcia (procedura syg. KPM-5029/16 z 18.09.2016r.) pomocy udzielała Policja poprzez zapewnienie transportu w/w osób do CIK [zał. nr 4 ].

W toku kontroli ustalono, że w okresie poddanym kontroli na terenie Gminy nie prowadzono interwencji w trybie art. 12a skutkujących odebraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową.

#### **4) Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego**

Zagadnienie utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego w Gminie regulowały dotychczas dwie uchwały: Uchwała nr VII/53/11 z dnia 25 marca 2011 r. oraz kolejna, obowiązująca w okresie objętym kontrolą - Uchwała Nr XXXIII/299/13 z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego [zał. nr 5].

Treść uchwały zawiera regulacje dotyczące trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków w zakresie funkcjonowania Zespołu. Uchwała została przyjęta na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w związku z czym nie budzi zastrzeżeń zespołu kontrolującego.

Mając na względzie powyższe uchwały, zespół kontrolujący poddał badaniu zarządzenia Wójta Gminy w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. W okresie objętym oceną obowiązywały dwa Zarządzenia Wójta Gminy Morawica tj. Zarządzenie Nr 0050.17.2014 z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na mocy którego w skład Zespołu weszli:

1. Jacek Kuzia – dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w Morawicy
2. Kazimiera Szałas – Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy
3. Jan Herman – Komendant Komisariatu Policji w Morawicy
4. Teresa Orlińska – Pielęgniarka środowiskowa z Przychodni Zdrowia w Morawicy

5. Jadwiga Szalas – Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morawicy
6. Hanna Szczęsna – starszy Kurator Zawodowy Sądu Rejonowego w Kielcach
7. Organizacje pozarządowe – Marianna Węgrzyn – prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Brzezin i Podwoła [zał. nr 6]

Porozumienia pomiędzy Wójtem gminy Morawica, a przedstawicielami instytucji poszczególnych zostały zawarte przez:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy (data podpisania 15.06.2011 r.)
2. Posterunek Policji w Morawicy (data podpisania 11.01.2016 r.)
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Morawicy (data podpisania 15.06.2011 r.)
4. Stowarzyszenie Przyjaciół Brzezin i Podwoła – (brak daty)
5. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (data podpisania 9.08.2013 r.)
6. Kuratora Zawodowego Rodzinnego Sądu Rejonowego w Kielcach (data podpisania 9.07.2013 r.)
7. Dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych w Morawicy (data podpisania 15.06.2011 r.)

Członkowie Zespołu reprezentujący poszczególne instytucje złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych pozyskanych o osobach w trakcie pracy w Zespole. Niestety poza przedstawicielami GOPS, NZOZ, GKRPA oświadczenia nie są opatrzone datą ich złożenia. Podczas kontroli sprawdzono oświadczenia osób wchodzących bezpośrednio w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz powoływanych na okoliczność pracy w grupach roboczych. Ogółem na szesnaście wystawionych oświadczeń, osiem nie posiadało daty ich sporządzenia.

Skład Zespołu został nieznacznie zmodyfikowany w roku 2016 na podstawie Zarządzenia Nr 0050.1.2016 z dnia 11.01.2016 w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Akt ten powoływał do Zespołu niemal wszystkich poprzednio włączonych w skład przedstawicieli. Wyjątek stanowiła reprezentacja Policji – Jana Hermana zastąpił w Zespole jego następcę - Sławomir Miśkiewicz [zał nr 7].

W toku kontroli stwierdzono, że skład Zespołu Interdyscyplinarnego spełnia wymogi określone w art. 9a ust 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pomimo wydania dwukrotnie zarządzeń w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na pierwszym posiedzeniu Zespołu zarówno w roku 2014 jak i 2016 nie dokonano wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego [zał. nr 8].

Kompe  
Jin

Amig

Brak wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego stanowi zaniechanie realizacji obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

**Odpowiedzialność za brak organizacji posiedzeń Zespołu celem wyboru Przewodniczącego Zespołu w roku 2014 i 2016 ponosi Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy, któremu na mocy §2 w/w powierzono wykonanie w/w Zarządzeń.**

W związku z brakiem wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego zwrócono się do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z wnioskiem o udostępnienie protokołu z wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który kierował pracami Zespołu do czasu wydania Zarządzenia w roku 2014. Przedłożono protokół posiedzenia Zespołu z dnia 15 czerwca 2011 roku. Dokonano wówczas wyboru Przewodniczącego Zespołu, jednakże nie został on personalnie wskazany w treści protokołu. Na tę okoliczność oświadczenie złożyła Pani Kazimiera Szalas – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej. Zgodnie treścią oświadczenia Kierownika GOPS w dniu 15 czerwca 2011 roku w trakcie posiedzenia Zespołu członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego jednogłośnie wybrali Panią Kazimierę Szalas Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego [zał. nr 9].


**Należy zatem stwierdzić, że w okresie od 6 lutego 2014 do dnia kontroli Pani Kazimiera Szalas kierowała pracami Zespołu jako Przewodnicząca mimo braku nadania w/w takiej kompetencji przez członków Zespołu.**

W okresie objętym oceną Zespół Interdyscyplinarny uczestniczył w siedmiu posiedzeniach. W roku 2016 posiedzenia organizowano w dniach: 10.03.2016 r., 14.06.2016 r., 15.09.2016 r., 8.12.2016 r. W roku 2017 odbyły się trzy spotkania tj. w dniach: 9.02.2017 r., 11.05.2017 r., 2.10.2017 r.


W tabeli poniżej zaprezentowano frekwencję na poszczególnych posiedzeniach ZI w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia kontroli. Poniższe dane ustalono na podstawie list obecności oraz protokołów z posiedzeń ZI.

**Tabela nr 1 – Zestawienie obecności członków na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego**

| Dane członka        | Terminy posiedzeń i obecność członków Zespołu Interdyscyplinarnego |            |            |           |           |            |           |
|---------------------|--|------------|------------|-----------|-----------|------------|-----------|
|                     | 10.03.2016   | 14.06.2016 | 15.09.2016 | 8.12.2016 | 9.02.2017 | 11.05.2017 | 2.10.2017 |
| Jadwiga Szalas      | X  | X          | X          | X         | X         | X          | X         |
| Jacek Kuzia         | X  | X          | X          | X         | X         | X          | X         |
| Hanna Szczęsna      | X  | X          | X          | X         | X         | X          | X         |
| Marianna Węgrzyn    | X  | X          |            | X         | X         | X          | X         |
| Sławomir Miśkiewicz | X  | X          |            |           | X         | X          |           |
| Kazimiera Szalas    | X  | X          | X          | X         | X         | X          | X         |
| Teresa Orlińska     | X  | X          |            |           | X         |            | X         |

X - obecna(y)     nieobecna(y)

**Źródło:** Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez jednostkę kontrolowaną

*Kazimiera Szalas*  
*Jacek Kuzia*  






Na podstawie w/w danych ustalono, że w trakcie trzech posiedzeń w dniach 10.03.2016 r. i 14.06.2016 r. i 9.02.2017 r. frekwencja wyniosła 100%. W spotkaniach tj. w dniach 15.09.2016 r. i 8.12.2016 r., frekwencja wyniosła odpowiednio 57% i 71%, a w trakcie posiedzeń w dniach 11.05.2017 r. i 2.10.2017 r. wyniosła 86%.

Najwięcej nieobecności odnotowano w przypadku Sławomira Miśkiewicza – Komendanta KMP w Morawicy i Teresy Orlińskiej – przedstawiciela Przychodni Zdrowia w Morawicy (po 3 nieobecności). Pani Marianna Węgrzyn – Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Brzezin i Podwoła nie uczestniczyła w jednym posiedzeniu. Pozostali członkowie Zespołu uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach.

Po przeanalizowaniu dokumentacji posiedzeń Zespołu w jednym przypadku stwierdzono brak zachowania ustawowej częstotliwości zwoływania posiedzeń Zespołu, gdyż przerwa pomiędzy spotkaniem ZI w maju 2017 i październiku 2017 roku wynosiła 4 miesiące. Zgodnie z art. 9a ust. 7 przedmiotowej ustawy *posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.*

**Odpowiedzialność za brak organizacji posiedzeń z zachowaniem trybu wskazanego j.w. spoczywa na p.o. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W trakcie organizowanych posiedzeń członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego omawiali sprawy indywidualne związane z prowadzeniem procedury NK w rodzinach; prezentowano sprawozdania z nadzoru kuratorskiego w rodzinach objętych procedurą, przedstawiano zakres realizacji działań związanych z pracą asystenta rodziny. Ponadto, w trakcie spotkań prezentowano wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli w j.s.t w zakresie związanym z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, omawiano oferty szkoleń, oferty oddziaływań korekcyjnych wobec sprawców przemocy, a także założenia projektów prewencyjnych m.in. „Bezpieczne Wakacje”. Wskazywano również na potrzeby wzmocnienia lokalnego systemu poprzez zwiększenie dostępu świadczonego poradnictwa poprzez zatrudnienie w placówce oświatowej psychologa. Ponadto, rozważano potrzebę włączenia w prace Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela Prokuratury [zał. nr 10].

Ponadto, w roku 2016 podczas spotkania zorganizowanego w dniu 14 czerwca wśród przedstawicieli uczestniczących w spotkaniu dystrybuowano broszury STOP PRZEMOCY W RODZINIE celem upowszechniania materiału na terenie Gminy.

W roku 2016 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 73 NK A, z czego 70 wypełnili funkcjonariusze Policji, 3 formularze NK A przedstawiciele GOPS. Procedurę zainicjowano w 57 rodzinach, pozostałe 7 stanowiły rodziny z procedurą zainicjowaną przed rokiem 2016.

*Węgrzyn* *Orlińska* *Miśkiewicz*

*Węgrzyn*

W roku 2017 do dnia kontroli do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 45 NK A, wszystkie wypełnili funkcjonariusze Policji. Do dnia kontroli procedurę wszczęto w 40 rodzinach, pozostałe 7 rodzin stanowiły środowiska z procedurą zainicjowaną przed rokiem 2017.

Na potrzeby dokonania oceny sposobu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” zespół kontrolujący wybrał 8 procedur o następujących sygnaturach:

- KPM-E-5029/16 z 18.09.2016 r. – zakończona 8.02.2017r.;
- KPM-Ew-679/17 z 31.01.2017 r.
- NK A (brak syg.) z dnia 30.04.2014 r. wszczęta przez GOPS (kontynuowana w okresie kontroli);
- syg. 2312/2015 z 28.08.2015r. – wszczęta przez GOPS i kontynuowana w okresie kontroli;
- syg. KPM-E-1018/16 z 23.02.2016 r. – zakończona 24.02.2016 r., ponownie wszczęta 16.09.2016r. (syg. KPM-E-5021/16) i zakończona 12.10. 2016 r.,
- KPM-E-3603/16 z 04.07.2016 r. – zakończona 09.09.2016 r.
- KPM-E-620/16 z 04.02.2016 r., zakończona 10.06.2016 r., ponownie wszczęta 04.05.2017 r. (syg. KPM-2793/17), kontynuowana 22.05.2017 r. (syg. KPM 3256/17), a następnie kontynuowana 22.09.2017 r. (syg. KPM 6132/17) – nie zakończona do dnia kontroli.

W oparciu o przebieg w/w procedur Zespół Kontrolujący ustalił co następuje:

1. W przeanalizowanych przypadkach wszystkie formularze NK A zostały przekazane do p. o. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminu, o którym mowa w §7 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta*;
2. Sprawy w indywidualnych przypadkach, związanych z występowaniem przemocy w rodzinie prowadziły grupy robocze. Zazwyczaj w skład grupy roboczej wchodził: funkcjonariusz Policji przedstawiciele GOPS, członek GKRPA. W trakcie trwania procedury skład grup roboczych był modyfikowany tzn. do grup roboczych prowadzących procedurę w rodzinach z przydzieloną asystenturą włączano również asystenta; w przypadku osób z przydzielonym dozorem kuratorskim do grupy roboczej włączano kuratora Panią Hannę Szczęsną;
3. Posiedzenia z udziałem osób objętych procedurą organizowano w odrębnych terminach, co stanowi realizację standardu określonego w §17.2 oraz §4 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta*;
4. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowali działania polegające na:


*Janina* *Jan* *[Signature]*

*[Signature]*

- informowaniu osób doznających przemocy nt. obowiązujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przepisów prawa, możliwości skorzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, pracy socjalnej, pomocy psychologicznej;
- kierowaniu zawiadomień do organów ścigania w trybie §207 K.K.;
- kierowaniu wniosków do GKRPA o przebadanie osób objętych procedurą na okoliczność uzależnienia od alkoholu lub zmiany orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego;
- motywowaniu osób, co do których zachodzi podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie oraz osób, co do których zachodzi podejrzenie, że stosują przemoc do korzystania z pomocy terapeutycznej i psychologicznej;
- zapewnianiu miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- udzielaniu wsparcia osobom pokrzywdzonym poprzez pomoc w formułowaniu pism urzędowych, wniosków do sądu, poszukiwaniu lokali mieszkalnych etc;
- monitorowaniu realizacji przez sprawców przemocy zobowiązań dot. leczenia uzależnienia;
- kierowaniu wniosków do sądu o przymusowe leczenie uzależnienia od alkoholu;

W oparciu o dane zgromadzone na podstawie zbadanych procedur NK, Zespół Kontrolujący stwierdził następujące nieprawidłowości w zakresie ich realizacji:


- 1) W sprawie sygn. KPM-E-5029/16 z 18.09.2016r. skład grupy roboczej nie uwzględniał przedstawiciela ochrony zdrowia mimo obecności w rodzinie niepełnosprawnego w stopniu znacznym 16-letniego dziecka. W składzie grupy roboczej pominięto również przedstawiciela oświaty, co w przypadku niepełnosprawnego dziecka – świadka przemocy jest niedopuszczalne. Zakres informacji ustnych, przedstawionych w dniu kontroli przez Panią Jadwigę Szałas – pracownika socjalnego GOPS (członka GKRPA) dotyczące w/w dziecka świadczą o prowadzonej współpracy z przedstawicielami oświaty, jednakże należy mieć na uwadze obowiązek wynikający z §10 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury NK, który obliguje do dokumentowania wszelkich działań podejmowanych w ramach procedury;
- 2) W przeanalizowanych sprawach stwierdzono obecność zbiorczych protokołów posiedzeń grup roboczych – tj. zawierających ustalenia zarówno w danej sprawie jak i dotyczące innych rodzin. Z perspektywy zapisów §52 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych takie działanie jest nieprawidłowe. Ponadto, taki sposób gromadzenia dokumentów może zwiększać ryzyko naruszenia ochrony danych osobowych;

donya  
 Si  




- 3) W sprawie KPM-E-5029/16 z 18.09.2016r. na formularzu NK A brak jest potwierdzenia poinformowania osoby doznającej przemocy fizycznej o możliwości skorzystania z bezpłatnego badania lekarskiego celem otrzymania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń w związku z przemocą;
- 4) W przeanalizowanych sprawach p.o. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowała decyzję w przedmiocie składu grup roboczych, co jest niezgodne z zapisem art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który uprawnienia do tworzenia grup roboczych nadaje Zespołowi Interdyscyplinarnemu;
- 5) W dokumentacji spraw indywidualnych brak jest formalnego potwierdzenia na przekazywanie przez p. o. Przewodniczącego członkom grup roboczych NK A w terminie 3 dni od daty jego otrzymania, co stanowi zaniechanie realizacji obowiązku, o którym mowa w §8 Rozporządzenia;
- 6) W treści przeanalizowanych protokołów zakończenia procedur jako datę wszczęcia procedury wskazywano datę zapoznania się p.o. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z NK A, co jest niezgodne z definicją zawartą w art. 9d ust. 4 przedmiotowej ustawy – zgodnie z którym datą wszczęcia jest data wypełnienia formularza NK A;
- 7) Sprawę syg. KPM-E-1018/16 z 23.02.2016r. dwukrotnie wszczynaną i kończoną w roku 2016 zamknięto na podstawie oświadczenia osoby, co do której zachodziło podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie. Z punktu widzenia celu procedury Niebieskie Karty jest to niedopuszczalne. Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „*podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskie Karty i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie*”;
- 8) Protokoły zakończenia procedur w sprawach: NK syg. KPM-E-1018/16 z 23.02.2016r., (brak syg.) z dnia 30.04.2014r., syg. KPM-E-5021/16 są częściowo niezgodne z wymogami §18 pkt 2 ppkt 3. Opis podjętych działań w w/w dokumentach jest zbyt lakoniczny i nie wskazuje okoliczności, uzasadniających zakończenie procedury.
- 9) W sprawie syg. KPM-E-3603/16 z 04.07.2016 r. w składzie grupy roboczej pominięto przedstawiciela oświaty, którego obecność w pracach grupy byłaby pożądana ze względu na dzieci w wieku szkolnym będące świadkami przemocy. Obecność przedstawiciela oświaty w grupie roboczej zwiększałaby szansę na pełniejszą diagnozę zjawiska przemocy nie tylko w bezpośrednim miejscu zamieszkania. Działania jakie podjęto, nie przyjęły wymiaru formalnego: sprawcy przemocy nie wezwano na rozmowę na spotkanie grupy roboczej, osoby doznającej przemocy nie poproszono ponownie o stawienie się na spotkanie grupy roboczej, dokumenty jakie załączono do sprawy mają w większości charakter notatek, np. istnieje informacja, iż sprawca przemocy został wezwany na spotkanie GKRPA, nie załączono jednak imiennego, pisemnego wezwania. Ponadto, podstawą do zakończenia procedury „Niebieskie karty” była złożona pisemna prośba o jej zakończenie osoby

konuipa  
JH




Omę

doświadczającej przemocy informująca członków grupy roboczej o braku konfliktów i awantur w rodzinie. Opis podjętych działań w dokumentacji nie wskazuje na podejmowanie przez jednostkę wyczerpującego ich spektrum, uzasadniającego zakończenie procedury.

**Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty należy przypisać p.o. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Pani Kazimierze Szalas.**

## **VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli**

1. Rada Gminy Morawica przyjęła program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014-2018 na mocy Uchwały Nr XLI/394/14 z dnia 8 maja 2014r. Nazwa Programu czyni zadość wymogowi wskazanemu w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy a realizowane w okresie objętym kontrolą przedsięwzięcia korelowały z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
2. Miasto i Gmina w okresie objętym oceną, wobec rodzin zagrożonych przemocą prowadziła działania edukacyjne ukierunkowane na podnoszenie świadomości rodzicielskiej rodziców wobec dzieci, co stanowi realizację zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizacja w/w zadania wspierana jest poprzez specjalistyczne poradnictwo świadczone w uruchomionym w 2017 roku Punkcie Konsultacyjnym. Zatrudnieni tam specjaliści w okresie objętym oceną objęli profesjonalnym wsparciem 6 rodzin zagrożonych przemocą, ze względu na wykazywane trudności opiekuńczo-wychowawcze;
3. W okresie objętym oceną Gmina zapewniała miejsca w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. W roku 2016 w Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach umieszczono dwie osoby (matkę z 16-letnim synem, zaś w roku 2017 w CIK przebywała matka z dwojgiem małoletnich dzieci);
4. W okresie poddanym kontroli na terenie Gminy nie prowadzono interwencji w trybie art. 12a ustawy, skutkujących odbieraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową;
5. Treść uchwały Nr XXXIII/299/13 z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego została przyjęta na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w związku z czym nie budzi zastrzeżeń zespołu kontrolującego;
6. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego spełnia wymogi określone w art. 9a ust 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

*do niego* *lic* 




7. W okresie objętym kontrolą zorganizowano 7 posiedzeń Zespołu. Przerwa pomiędzy posiedzeniami organizowanymi w maju 2017 i październiku 2017 wynosiła 4 miesiące, co stanowi zaniechanie realizacji obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 7 przedmiotowej ustawy. Czterech członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczyło we wszystkich posiedzeniach. Najwięcej nieobecności odnotowano w przypadku Pana Sławomira Miśkiewicza – Komendanta Komisarjatu Policji w Morawicy oraz Pani Teresy Orlińskiej – reprezentującej Przychodnię Zdrowia w Morawicy (po trzy nieobecności). Jednostkową nieobecność odnotowano w przypadku przedstawiciela organizacji pozarządowej Pani Marianny Węgrzyn;
8. Treść złożonych oświadczeń o zachowaniu poufności danych jest zgodna z wymogami art. 9c ust. 3, jednakże z uwagi na częściowy brak dat ich złożenia przez poszczególnych członków, nie jest możliwe dokonanie oceny czy oświadczenia zostały złożone przed przystąpieniem do prac w Zespole Interdyscyplinarnym i grupach roboczych. Oświadczenia zostały złożone przez wszystkich członków Zespołu i grup roboczych;
9. Pomimo wydania dwukrotnie zarządzeń w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na pierwszym posiedzeniu Zespołu zarówno w roku 2014 jak i 2016 nie dokonano wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, co stanowi zaniechanie realizacji obowiązku, wynikającego z art. 9a ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
10. Sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty przez Zespół Interdyscyplinarny w Morawicy nie spełnia standardów określonych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

## VII. Podstawa ustaleń kontroli

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o sprawdzoną dokumentację. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Panią Kazimierą Szałas.

domyja  
hu  






1000